

NIGITIWATAALE NIWAKATE CORIINTIOTEDI

Onidi ica oko anida aneetege loiigi Cristo digoida Coriinto ane anağaxakenegip. Aqoniwoditema Paulo me domaga yoxogotece lakatağa ane beyagi. Onidi ica ane agecağalodipi, pida ica eledi boğodakapetege Paulo liigaxinaganeğeco, idaağıda me micatağa degeniodi, leegodi jeğepaa yaxawatiogi monakato Goniotagodi. Onidi ica ane dağa oniwoditema Paulo mida nağatetigiteloco, digo mijotağa niğijo aletidi liğexedi Aneotedogoji.

Paulo yalagata niğica ane leegodi me gonitiadi niğijo odoejedi lotaqatiogi. Yalağata niğica gela nimaweneğegi Aneotedogoji me dinilakidetacetegi oko, codaan yalağata niğina godolaadi me diğica loniciwaşa. Codaan yalağataca niğicoa liboonaşa me yaxawa madewetedi miditaşa loiigi Goniotagodi digoida Jerusalém, codaan eo libodigi anodaağıgitalo me iwakatee niğicoa liboonaşa dinyeelo. Yalağata ane leeditibige mejinaşa niğina me jaşa goboontalo Aneotedogoji. Paulo yalağataca mewi me liğexegi Aneotedogoji, codaan yalağata niğijo ane degewi me liğexedi Aneotedogoji. Aağaga yalağata meliodi me dawikode me yaxawatiogi modiotece Goniotagodi, noğowidijedi lotşa iditedini owidi lajoinağaneğeco.

Ane liwakate nağadi notağanağaxi

¹ Ee Paulo. Ee liigexegi Jesus Cristo, leēgodi joanigidaa ane yemaa Aneotedogoji. Gonioxoa Timóteo ini meetāga nāga jidi nāgadi notāganāgaxi. Jidikotibigāgaji anakaami lapo loiigi Aneotedogoji ane gadigeladi nigotāga Coriinto, codaa me iditawece loiigi Aneotedogoji ane idei nipodigi Grécia.

² Jemaanāga Aneotedogoji Godiodi codaa Goniotagodi Jesus Cristo meliodi meletāgadomitiwaji, codaa mowo mele gadaalegenali.

Paulo diniotagodetalo Aneotedogoji leēgodi nīgidi oko codaa yatemati icoa lawikodico

³ Jemaanāga me jōeeegatalo Aneotedogoji, ane Eliodi Goniotagodi Jesus Cristo. Jiginiaaqiniwa Godiodi aneliodi me godiwikode, codaa idioka limedi me godaxawa nīgina me jawikodeega.

⁴ Godaxawatetece inoatawece ane dakaketogodomi, eotedibige me jakatāga me jaxawanāga nīgina eledi aninoa lawikodico, digo anigotedogo Aneotedogoji me godaxawa.

⁵ Igaatāga jawikodeega digo mioatāga Cristo me dawikode leēgodi me lakapetegi ane beyagi digoina iigo. Odaa anigote Aneotedogoji me yaxawa Cristo nīgijo me dawikode, jigidaagee Aneotedogoji me godaxawa leēgodi Cristo, nīgina me jawikodeega leēgodi mejiwagatece.

⁶ Nīgina me jawikodeega, jawikodeega me godaxawanegegitiwaji, codaa me jikeenaqatāgawa anodaagee Aneotedogoji me yewikatiditace oko. Odaa nīgina Aneotedogoji me godaxawa, godaxawa eotedibige me

jakatağa me Ɂadaxawanegegi madinatitalo inoa Ɂadawikodico odaa aɁadinalomegeni, nigina mawikodeetiwaji digo mokotaşa me jawikodeeşa.

⁷ Odaa Ɂadinakatonegegitiwaji, codaa aɁadawienegegi matitetelocoti waji Ɂatiwaşatakanegegi. Igaataşa jowoogotaga nigina mawikodeetiwaji liciagi me jawikodeeşa, odaa Aneotedogoji Ɂadaxawanitetiwaji anigotedoşowa me Ɂodaxawa.

⁸ Inioxoadipi, jemaanaşa mowoogotitiwaji ane Ɂodawikodico nişijo me idejonaşa nipoğigi Ásia. Nişijo Ɂodawikodico eliodi me dakaketoşodomı, codaa jişicota me dağadiaa inibeoonagatege me Ɂodewişa.

⁹ Jilegatibige daantaşa Ɂodeleo, micatasa nigina oko ane diiğenatakata Ɂoniwinoşodi moyeloadi. Pida jişinnaa ane jixomagaşateenaşatedij ootibige me Ɂodiişaxi me doşokomaşa idinaşaaşa, pida nişijo Ɂodawikodico owotibige mepaanşa jinakatonşa Aneotedogoji ane yewikatiditace oko baanaşa nigo.

¹⁰ Aneotedogoji eote me Ɂodiwoko nişijo ane domaşa Ɂoninyaagi, codaa eşeote me Ɂodiwoko aniginoa eletidi ane doidetedoşodomı. Codaa jinakatonşa, codaa jişidaagee me inibeoonagatege me Ɂodatamaşateetacetegi okanicodaşa ane doidetoshodomı.

¹¹ Godatamaşateetetege Ɂoninyaaco leeşodi mipokitoşolocoti waji, odaa jişidaagee me Ɂadaxawanegegi. Enice ipokitoşolocoti waji miniwatasa Aneotedogoji amaleegaga eliodi oko odiniotagodetalo Aneotedogoji nigina nige

nibodicağa me godatamağateetetege ane domağa
goninyaco, codaan godibinie.

*Paulo iigi icoa lowooko midokida me yaxawa
Coriintiotedi*

12 Digawini ane leegodi me idinanenağatibece. Niçina ane jeemiteegatece catiwedi godaaleğena aneo me jowooğotaşa me jaşa niçina ane beyagi, ogoa domige niçina anele, aagaşa nikeetoğowa anejinaşa me godewişa gododoetiwaji midioka limedi mele. Niçijo me jaşa gobakedi gadiwigotigi me gadaxawanegegitiwaji, jibaağatema iniokiniwateda Aneotedogoji, odaa Aneotedogoji godaxawa midioka limedi me jowooşa inokina ane işenaga. Ajibakenaga lixakedi niçina okotigi niçina iigo. Pida Aneotedogoji eliodi meletedogodomi, codaan najigotedogowa godoniciwaşa me jaşa gobakeditema gadiwigotitiwaji.

13-14 Igaataşa inoka jidiigatibigağajitiwaji niçinoşa notaşa anakati malomeğenitelogo codaan mowooğoti ane diitigi. Codaan inibeotegetiwaji mowooğoti inoatawece ane jiditibigağajitiwaji, codaan micota mowooğotitiwaji niçijoa analee doğowooğotiteda niçina natigide, amanagawini akatitiwaji madinanenitibece oko leeğodi, digo mokotaşa mağaga jakataşa me idinanenağatibece akaami leeğoditiwaji niçica noko nige dopitedijo Goniotagodi Jesus me iwi anigoteta inatawece oko.

15 Jowooğodi niçida makaamitiwaji mele mabaatege niçinoşa yotaşa, joaniçidaa leeğodi me domaşa jemaa me idalitacağawatiwaji, domaşa

jaotibige mitoataale me jakadi me Ɂadaxawani, codaan me jaote maniniitibecetiwaji.

¹⁶ Igaataa ga domaaga yowoogo me idalitaqawatiwaji me Ɂadoxiwici me iniwiajeticogi nipoğigi Macedônia. Eleditace ja domaaga yowoogo me idalitaqawatiwaji naqa idopitijo ane jicögoticogi, domaaga jaotibige makatitiwaji madaxawani me iniwiajeticogi nipoğigi Judéia.

¹⁷ Niçijo me yowoogo me idalitaqawatiwaji, adomaqatooa niçijo yowoogo. Niçina me jowo me jaote okanicodaagica, aqemokee me idinowo, micataa ga niçina oko anee, “Jao”, oqoa domige ee, “Ajao”, pida me notaqanaa ga mina etiqodinaale.

¹⁸ Ajakadi me idalitaqawatiwaji. Pida niçijo meji mejigo idalitaqawatiwaji, ayowoogo daqa Ɂadinaalenitiwaji, digo mioataa ga Aneotedoğoji midioka limedi meetetece anewi.

¹⁹ Niçijo midiaaqejonaa ga makaamitaqatiwaji ee, Silas, iniaa Timóteo, jelogotaqataqawatiwaji andaaqeeteda Jesus Cristo, Lionigi Aneotedoğoji. Jiqijaaqijoa niçicaoko anidioka limedi meetetece anewi, codaan aqica daqa diwitaka. Idioka limedi meote ane ligegi.

²⁰ Igaataa ga niçijo Aneotedoğoji mee me niwakatee Lionigi meote me Ɂodewigatace, Jesus Cristo ikee Aneotedoğoji mewi meote me icotece ijoatawece niçijoa ane lotaga. Joaniçidaa leeğodi niçina mejinaa ga, “Amém”, jikeenaaga me Ɂodiwoditema Aneotedoğoji midioka limedi micota inoatawece ane lotaga, leeğodi Cristo. Joaniçidaa me joğeeqatalo Aneotedoğoji.

²¹ Natigide, iniaaqiniwa Aneotedoğoji aneote

akaamitiwaji matiteteloco ęatiwaqatakanegęgi coda moko, coda meote me dagajikanaga me jinakatonaga Cristo. Coda jigijaagijo a ne najigotedogowa ęonaqatetigi me jibaagatem.

²² Nikeetedogowa moko nepilidi, niqijo naqę niwakatee Liwigo me diqeladetioqoji, odaa jisidaagee me nikeetedogowa micota me najigotedogowa inoatawece anele, a ne ligegi me najigotedogowa.

²³ Jemaa Aneotedogoji me ikee mejitece anewi, igaataga yowoogodi a ne yowoogo catiwedi yaalegena. Ja jiigi yowoogo, odaa agejigo nigota ga Coriinto daqa ilaagetedipi niqidi oko anowo a ne beyagi idoitibige daqa ęadelatomitiwaji.

²⁴ Igaataga ajemaa daga idelogę daqa jao liciagi niqina oko a ne domoqoyemaa metiqadiigenitatiwaji niqica a ne leeditibige me iwagati, igaataga niqida makaamitiwaji jaqatiteteloco ęatiwaqatakanegęgi. Pida bogoko ęabakawepodi, jaqatibige maniniitibecetiwaji.

2

¹ Ja yowoogo me degejigo idalitacaqawatiwaji ade jao makaami agecaqgalodipi.

² Igaataga daga jao makaami agecaqgalodipi, aqica eledi oko aneo me idinitibeci, igaataga akamokakaamitiwaji makati mawii me idinitibeci.

³ Odaa me jiditibigaqaji naqajo eledi iwakate notaqanaqaxi jaotibige niqina nigejotagawa me dagawii me ee agecaqalo, leegodi jaqakamakaamitiwaji a ne domaga leeditibige mawii me idinitibeci. Igaataga jowooqodi

niçina me idinitibeci makaami leeġodi, coda makaamitiwaji akaami inikaġawepodi.

4 Niçijo me jidi naġajo eledi notaġanaġaxi, eliodi me jogowikomata coda eliodi me ee agecaġalo neġepaġicota meliodi me jinoetibece. Ajidikotibigaġaji daġa jaote makaami agecaġalodipi, pida jidikotibigaġajitiwaji me jaotibige mowooġoti meliodi me gademaanitiwaji.

Ixomagateenitice ane beyagi anowotagadomi niçina oko

5-6 Niçijo oko aneo moko agecaġalodipi leeġodi loenatagi ane beyagi, eo maġaga ee agecaġalo, pida ijo niçina akaamitiwaji aneliodi magecaġalodipi. Pida aqalee jemaa daġa jiojotece, igaataġa eliodi niçina akaamitiwaji jeġeliodi maloikatiti niçini oko, odaa aqalee leeditibige daġaloikatiti.

7 Natigide leeditibige me ixomagateenitice niçijo loenatagi ane beyagi. Coda leeditibige mawii loniciwaga niçini oko me daġadiaa agecaġalo, odaa aika me nakato Goniotagodi.

8 Codaawii me yowoogodi mewi memaani.

9 Joaniċidaa leeġodi niçijo me jiditibigaġajitiwaji naġajo iwakate notaġanaġaxi, jaotibige me jwoogoġodi migidioka limedi me gadigomi me iwaġati ane jiġetaġawa.

10 Niçina nige ixomagateenitice libeyaceġegi aneo oko, odaa ee aagaġa jixomagateetice, igaataġa nige leeditibige me jixomagateetice ane beyagi loenatagi niçina oko gadiwigotitiwaji,

jaotibige me Ɂadaxawani, codaajao me lodoxo Cristo.

¹¹ Jao niçida aneji jaotibige me dağa jika Satanás me dinigaanyetogodici, igaataşa ele me jowooşotaşa anodaagee Satanás.

*Paulo yalaşata me agecaşalo digoida nigotaşa
Trôade*

¹² Nişijo mejigo nigotaşa Trôade me jelogoditedibece nibodicetedi anele anoditece Cristo. Negejota naşani nigotaşa, odaajao ja jinadi Goniotagodi me yomoketedomi epoagi midiaa ibakadi.

¹³ Pida eliodi me ee agecaşalo leeşodi aşica me jakapetege şonioxoa Tito digoida Trôade. Odaajao ja jibodenasha, jegejigo nipodigi Macedônia.

Cristo eote me jiçekenaşa Ɂodaxakawepodi

¹⁴ Pida iniotagodeeşatalo Aneotedoşoji. Igaataşa idioka limedi meote me inigaanyaşa, oko ane Ɂodexogotege Cristo. Aneotedoşoji Ɂodibake meote inatawece oko mowajipata latematigo ane yalaşatalo Cristo. Nişida natematigo liciagi lanigi ladokojegi ane ilaagiteloco inatawece oko.

¹⁵ Nişijo jotigide sacerdoti judeu ibootalo Aneotedoşoji ladokojegi me docaşatalo. Aneotedoşoji idigotedoşowa micataşa nişida ladokojegi. Odaajao Cristo jişiniae ane Ɂodiboote Aneotedoşoji. Micataşa nişina lanigi edokojegi milaagiteloco oko, jişidaaşejinasa Aneotedoşoji Ɂodiige me jilaagaşataşatedice nibodicetedi anele aneetece Cristo minataşa inatawece oko, minataşa oko baanışida lewişa, codaajao me minataşa oko analeeşaniatagigipi.

16 Niçina oko analeeğaniatagigipi ododigotoğowa micatağa niçina ane beyagitege lanigi ane yeloadi oko. Pida niçina oko baanığida lewiga boğododigotoğowa micatağa niçina aneletege lanigi aneo lewiga. Joaniçidaa leeğodi ağıewi ina mica anabotege niçida şobakedi ane dakake.

17 Niçida moko ağıdiciagi eliodi oko anodigota latematigo Aneotedoğoji mododigo micatağa okanicodaağica enaanigi. Pida ajelogotagatibece latematigo Aneotedoğoji dağa joleeğatibige me inigaanyağatece dinyeelo, oğoa domigetağa okanicodaağica ganigetiğidi. Leeğodi me Aneotedoğoji şodimonya, coda leeğodi me şodexogotege Cristo. Odaa jakatağa me jatematikanaga me yapidi şodaaleğena lodee Aneotedoğoji, niçina me jelögotağatibece anodaägeeteda Cristo.

3

Paulo yalağata ica gela şonimaweneğegi me idinilakidenağatege Aneotedoğoji

1 Niçida moko ağıkomaga idini-wenigidenağatibece idini-keenağatacetiwaji Codaadoe. idini-keenağatağawatiwaji ane şodeloğodi moko oko anele coda mida şodixakedi, oteğexaağaga jopoogatibige şadidietiwaji me şododoeje miniğia idinikeenağatiogi eledi oko, ağıdiciagi niçina eledi oko anepoğoyopotibige lodeeje.

2 Igaataga niçida makaami jağakamaağakaamitiwaji macatağa nagana

gododoeje me godikeenegegi lodoe eledi oko, macatağa nağadi gododoeje daga dinidi catiwedi godaalegena, odaa inatawece oko oyakadi moyowoogodi coda moyalomegeteloco.

³ Ane enitiwaji me gadewiki ikee makaami macatağa nağana liwakate Cristo ane idí, odaa ja najigotedogowa leegodi gobakeditema. Niğida makaamitiwaji ağadiciagi niğica anodaagee notağanağaxi niwakate niğica jotigide anoidi, niğijo maleegoibake nitiiğanağanağadi, odaa joğoiditeloco wetiğä liwai. Pida akaamitiwaji baga gadiciagi nağana niwakate ane idi Liwigo Aneotedogoji catiwedi laaleğenali niğina oko.

⁴ Leegodi Cristo, odaa jinakatonaga Aneotedogoji meote niğida gobakedi me diniwaloe.

⁵ Niğida moko ajakataşa degejinaşa me jakataşa me jaşa coda me jicinaşa gobakedi daga jatikanaşa okomaşa godoniciwaşa, oteğexaaşaşa okomaga godixakedi. Pida Aneotedogoji najigotedogowa godixakedi me jaşa ane gobakedi.

⁶ Igaataşa Aneotedogoji najigotedogowa godixakedi me jaşa gobakedi me jikeenağatiogi oko gela şonimawenegegi me idinilakidenagategé Aneotedogoji. Aneotedogoji aibake niğijo liigenatakanegeco ane diiğenatakate niğijo jotigide, pida ida gela nimawenegegi me dinilakidetedogogi. Ibake epaa Liwigo meote niğida gela anejinaşa. Niğijo liigenatakanegeco ane diiğenatakate me diniditedini idokeo oko midioka limedi me nigo. Pida Liwigo Aneotedogoji begeo oko midioka limedi me

newigatace.

7-8 Nişijo Aneotedoğoji naşa iiğe Moisés me idí liiğenatakaneğeco, iditeloco wetiga liwailidi, codaa nişica latalağa Aneotedoğoji ja dinikee. Nişijo natalağa eo latobi Moisés mağaga datale. Nişijo natalağa naşa dineliotini, pida eğidokee me yoniciwadi. Joaniğidaa leegodi loiigi Israel ağoyakadi oteğexaağaga moiwita Moisés. Nişijoa liiğenatakaneğeco Aneotedoğoji owo oko midioka limedi me nigo. Nişidiwa niiğenatakaneğeco inoka nadegi némađa. Nişijo Moisés naşa iditedini liiğenatakaneğeco, odaa jağaga datale Aneotedoğoji latalağa. Odaa nişida gela şonimaweneğegi me idinilakidenagatege Aneotedoğoji aneotogodomi Liwigo, nişida gela anejinağa dağaxa me ikee anodaageeteda Aneotedoğoji me datale.

9 Igaataga nişijo oxiğodi şonimaweneğegi me idinilakidenagatege Aneotedoğoji, nişijoa lajoinağaneğeco Moisés, idoka eotibige Aneotedoğoji me laagetedipi oko, odaa ja diiğenatakatediogi moiloikatidi. Nişida oxiğodi anejinağa ikee Aneotedoğoji me datale, odaa nişida gela anejinağa eneğegitace ikee Aneotedoğoji me datale, leegodi meo me iğenaga niğina oko lodoe Aneotedoğoji.

10 Igaatağa latalağa Aneotedoğoji ane dinikee nişijo neğeote gela anejinağa caticedi nişijo latalağa Aneotedoğoji ane dinikee neğeote oxiğodi anejinağa.

11 Nişijo latalağa Aneotedoğoji ane dinikee, nişijo Aneotedoğoji neğeote nişijo oxiğodi

gonimawenegegi me idinilakidenagatege anallee ixomagatijo. Pida niğijo Aneotedoğoji negeote niğijo gela gonimawenegegi me idinilakidenagatege ane dağadiaa ixomagatice, odaa niğijo latalaga Aneotedoğoji ja dağaxatace me yoniciwadi.

12 Jowooğotağa niğida gela gonimawenegegi me idinilakidenagatege Aneotedoğoji me dağaxa mele. Joaniğidaa leeğodi mabo godaalegena mejinağatece nibodicetedi anele anoditece Cristo.

13 Baadağa godiciagi Moisés. Moisés begeo lipegetege ane yapoğoditini latobi eotibige loiigi Israel me doğonadi naşa dineliotini latalaga Aneotedoğoji aneiteloco latobi.

14 Pida loiigi Israel micataşa dağa dinapoğoditeloco lipegetege lowooko, odaa jiğidaa me diğica lowoğotakanegeli. Codaan me niğina noko, niğina moyalomeğeteloco lotaganagaxi Aneotedoğoji aneetece niğijo oxiiğodi gonimawenegegi me idinilakidenagatege Aneotedoğoji, niğidi noiigi ağoyakadi moyowoğodi. Codaan ağica lowoğotakanegeli leeğodi ağonakato Cristo. Leeğodi niğidi oko idoka yakadi lowoğotakanegeli niğina nige nakato Cristo. Odaa micataşa Cristo daşa noşa nağajo lipegetege anodinapоđoditinigi.

15 Odaa niğinoa nokododi niğina moyalomeğeteloco lajoinağaneğeco Moisés, başa micataşa dağaleeğadi nağajo lipegetege ane yapoğoditedini lacilodi. Odaa ağoyowoğodi anodaageeteda Aneotedoğoji.

16 Pida niğina nigica anopitalo Goniotagodi

Aneotedoğoji meyiwağadi, odaa micataşa dağa noşa nağajo lipegetege, odaa jağaga oyakadi moyowoogodi niğida gela șonimaweneđegi me idinilakidenagatege Aneotedoğoji.

¹⁷ Goniotagodi jiğiniae Liwigo Aneotedoğoji aneote niğida gela șonimaweneđegi me idinilakidenagatege Aneotedoğoji. Odaa Liwigo Aneotedoğoji nige diğeladetigi șodaaleđena, odaa ja jakataşa me idejonaşa lodoe Aneotedoğoji me diğicata ane yolitogogi.

¹⁸ Odaa okotawece ağica ane yapoğoditini șodatobi macataşa nağajo lipegetege Moisés aneo latopije. Odaa jiğidaağee șodatobi yakadi me ikee anodaageeteda Aneotedoğoji me datale, macataşa noleeğaxi. Odaa Liwigo Aneotedoğoji idokee me iigi anejinaşa me șodewişa, coda eo me șodiciagi Goniotagodi, odaa jiğidaağee latalaşa Aneotedoğoji me dinikee catiwedi șodewişa, coda idapaşa diiticogi me dinikee.

4

Nilokokena Aneotedoğoji nalotoğoloco

¹ Aneotedoğoji șodikode, odaa ja najigotedoğowa niğida șobakedi. Joaniğidaa leğodi midioka limedi me jildağata me jaoga ane șobakedi.

² Ja jikanaga, coda ağalee jaoga okanicoda ağica aneo me șodibolişa, niğina anoyağaditini mowo niğina oko. Coda aininaalenağatini wace oko daşa jiigaşa lotaşa Aneotedoğoji. Pida jikeenaga Aneotedoğoji lotaşa mewi. Aneotedoğoji yowooğodi niğina oko moyakadi monadi

anejinağa me ədewiğa, odaa jaşaşa onakato nişinoşa godotaşa.

³ Pida nişina oko nige doğoyowooğoditeda nişinoşa godatematiko me ədalasatalo Cristo, nişidi oko jaşaniatagipipi.

⁴ Nişidi oko ağoyowoğodi, leeğodi nişijo andita me, “noenogodi nişina iiço”, diaabo, jişiniae yolutege lowooğotakanegegi, aika diğica anoyowoğodi, nişidi oko ane degeniwağatakanaşa. Micataşa degeo metoinadi me doşonadi nilokokena Aneotedoğoji, codaa analotiogi. Naşani lokokena natematigo anele, aneetece Cristo ane datale liciaceekawa Aneotedoğoji me datale, codaa Iniaağiniwa Cristo liciagi Aneotedoğoji.

⁵ Igaataşa godatematigo ağokomokoko me yalağatoğowa, pida aşaşa yalağatalo Jesus Cristo, miniaağiniwa Goniotagodi ane iiçe inoatawece, codaa yalağata moko əaotagipitiwaji leeğodi oko liotagipipi Jesus.

⁶ Aneotedoğoji ligegi nişijo jotigide, mee, “Jıdağıdi lokokena miditaşa nexocaşa!” Codaa Iniaağiniwa jeğeote me ídi nilokokena catiwedi əodaaleğena. Naşani lokokena eo me jowooğotasa anodaägeeteda Aneotedoğoji me datale, anodaägee me jinataşa latobi Cristo me datale.

Goğamaleğeco inaa godawikodico

⁷ Godatematigo liciagi nişicoa niliicaağajetecidi oko me yotete catinedi boote ane dağa libinienä. Nişida moko əodiciagi naşana boote ane dağa dakaketigi manonya. Pida Aneotedoğoji epaaağigotedoğowa me əodoe eotedibige

me ikee miniaağıniwa eliodi loniciwağı, codaan me najigotedoğowa ǵodoniciwaga me jilaagaǵataǵatedibece ǵodatematiko.

⁸ Elioditibece minoa ane dakaketoğodomi, pida idioka limedi me daǵa idejinaǵati. Elioditibece metiǵodalomeǵetice, codaan ağalee jowoogotaǵa niǵica anejinaǵa, pida ağica daǵa jikanaga me jalıǵatalo Aneotedogoji me ǵodaxawa.

⁹ Niǵina oko etiǵodiatetibece, pida Aneotedogoji ağica daǵa ǵodikatedice. Micataǵa deǵeliodi me inigaaxaga, pida ağodaa ǵodeleo.

¹⁰ Niǵina ǵodolaadi idioka limedi me dawikode, codaan me doidetibige me ǵodeleo, digo mijooataǵa Goniotagodi Jesus me dawikode neǵepaa yeleo. Jieidaaǵejinaǵa me jawikodeeǵa eotedibige Aneotedogoji me ikee catiwedi ǵodolaadi niǵica anodaageeteda Jesus mijoa me yewiǵa.

¹¹ Igaataǵa niǵina malee ǵodewiǵa idioka limedita me doidetibige me ǵodeleo leeǵodi jibaagatema Jesus. Odaa jiǵidaaǵejinaǵa me jawikodeeǵa amaleeǵaga ikee Jesus niǵica loniciwaga lewiǵa idei catiwedi ǵodolaadi anicota me daa.

¹² Odaa idioka limedi me doidetibige me ǵodeleo niǵina malee jibaagatema Aneotedogoji me ǵadaxawaneǵegitiwaji. Odaa niǵida ǵobakedi ǵadaxawanitiwaji midioka limedi me ǵadewiki miniwataǵa Aneotedogoji.

¹³ Maditaga lotaǵanaǵaxi Aneotedogoji diniditeloco, “Ee ja jinakato Aneotedogoji, joaniǵidaa leeǵodi mejitece.” Oko eledi jinakatonaǵa Goniotagodi, ǵodiciagi niǵijo oko aneetece niǵinoa notaǵa. Joaniǵidaa leeǵodi

maağaga ejinaağatece Cristo.

¹⁴ Leeğodi jowoogotağa Aneotedoğoji ane yewikatiditace Goniotagodi Jesus, odaa oko aağaşa icota meote me ȝodewiğatace leeğodi me yewikatiditace Jesus. Odaa Aneotedoğoji ȝodawanaağaditediwave me ȝodadeegite lodoe.

¹⁵ Igaatağa ja jixomaağateenaağatedice inoatawece ane ȝodawikodico jaoğatibige Aneotedoğoji meote aneletaağadomitiwaji. Joaniğidaa Aneotedoğoji midokee meote ane dağaxa meletema eliodi oko. Codaa elioditace oko odiniotagodetalo Aneotedoğoji, odaa jiğidaağee eliodi oko odoğetetalo Aneotedoğoji.

Ica ȝonagajegi

¹⁶ Enice oleetibige midioka limedi mabo ȝadaaleğena. Icaağica ȝodolaadi nigidokee me diğica loniciwaga, Aneotedoğoji eote ȝodiwigo me micatağa dağa gela inoatawece nokododi.

¹⁷ Igaatağa niğinoa ȝodawikodico aleegi odaa ja ixomaağatedice, codaa aȝeneğegi dakake. Pida niğinoa ȝodawikodico owo me inigaanyaağatece niğica ȝonagajegi miniwataga Aneotedoğoji. Niğidi ȝonagajegi aȝaleeğica dağa daa, codaa dağaxa mele caticedi niğica ane jowoogha, codaa caticedi me yediatelogo niğijoa ȝodawikodico.

¹⁸ Aȝica jaoga dağa iniwinagliatalo niğinoa anepiğinoa me jinatağa, pida iniwinagliata niğica ȝonagajegi ane diğica me jinatağa. Igaatağa niğina ane jakatağa me jinatağa aleegi odaa ja ixomaağatijo, pida niğica ane dağa jinatağa baadağa ixomaağatedijo, idioka limedi midiwa.

5

Ica godolaadi gela digoida ditibigimedi

¹ Niçida moko ağodigecağalögötidi niçida gobakegitema Aneotedoğoji, igaatağa jowooğotaşa nige daa niçina godolaadi, odaa Aneotedoğoji ja najigotedoğowa eledi godolaadi gela. Niçina godolaadi maleegejonağateloco niçina iigo liciagi nopegedi ane dağa leegi odaa ja daa. Pida godolaadi Aneotedoğoji anicota me najigotedoğowa digoida ditibigimedi başa liciagi diimigi anele ane dağa daa. Niçini diimigi ağoko loenatagi, pida Aneotedoğoji loenatagi.

² Pida digoina iigo inikanağaticobece godaadi leeğodi meliodi me jemaanağa me age me jibagatege godolaadi gela ane liciagi diimigi anele digoida ditibigimedi.

³ Jemaanağa me idinixomağatinece gela godolaadi, amaleeşaşa nige limedi me şodeleo, godiwigo adedigicata lolaadi, micataşa niçina oko ane diğicata lowoodağagi şoboliga.

⁴ Niçina maleegejonağateloco godolaadi digoina iigo, liciagi nopegedi, odaa inikanağaticobece godaadi leeğodi godolaadi me diğica loniciwaşa. Ainikanağaticobece godaadi dağa leeğodi me jemaanaga mejonağateloco godolaadi ane diğica loniciwaşa anicota me daa. Pida eliodi me jemaanaga me idinixomağatinece godolaadi gela digoida ditibigimedi, ane dağa ağamaleşegi, codaa ane dağa daa, pida idioka limedi midi. Odaa jiçidaağee niçina ane daa ağalee dinikee, pida biğidioka limedi me dinikee idiokidi niçica anidioka limedi me yewığa.

5 Aneotedoğoji jiġiniaeageote naġa godigo me idinixomaġatiniġi gela godolaadi. Joaniġidaa leeġodi me najigotedoġowa Liwigo me ikee mewi micota me najigotedoġowa godolaadi gela.

6 Joaniġidaa leeġodi midioka limedi mabo godaaleġena. Jowoogotaga niġina maleeġejonaġateloċo niġina godolaadi ane diġica loniciwaġa, etoko leegitalo me jotonaqatice aneite Goniotagodi.

7 Pida niġida anejinaġa me godewiġa ikee me jinakatonaġa Goniotagodi, idiġida ajinakatonaġa niġinoġ anepiġinoġ me jinataġa.

8 Odaa eliodi mabo godaaleġena. Odaa eliodi me jemaanaġa me age me jikanaga niġina godolaadi digoina iīgo, miniga digoida miniwataġa Goniotagodi, codaa me godewiġa miniwataġa, codaa jipecaqatege.

9 Joaniġidaa leeġodi me idinoniciwaġataġa me jilenaqatibigo Goniotagodi, domigina maleeġejonaġateloċo godolaadi digoina, ogoa, domige niginiga godewiġa miniwataġa.

10 Igaataġa okotawewe leeditibige me idejonaġa lodee Cristo, nige limedi me iwi anodaġigotediogi oko. Odaa najigotedoġowa okotawewe niġica ane iġenaga me loojedi ane godoenataka digoina iīgo. Goniotagodi iġenaga me godediatediniwace. Odaa ida loojedi ane yediateloco loenataka niġina oko anowo ane beyagi, niġina oko anowo anele idaġaga loojedi anaġaġa oyediatece.

Jelogotaġatibece anodaagee niġina oko me yakadi me ilaqatege Aneotedoğoji

11 Nişida moko jowooğotaşa Goniotagodi micota me iloikatidi nişina oko leeğodi libeyaceğeco. Joanişidaa leeğodi me jeemiteegatibige codaan me idoiigatalo nişina me joleeğatibige me jajacağataşa nişina oko moika mowo ane beyagi. Aneotedoğoji yowooğodi ane godowooko, codaan anodaagejinaşa me godewiğä. Odaa inibeotegi makaami eleditetiwaji owoogoti catiwedi gadaaleğenali anodaagee godowoogo codaan anodaagejinaga me godewiğä.

12 Ajemaanaşa doğokomaga idinelecağateenaşa daga jaoğatibige mabaatacogogi. Pida jemaanaşa me jaoga aneo madinanenitibece leeğodi okomogoko. Odaa jişidaa makatitiwaji magiti nişina oko ane dinanetibigiwaji leeğodi nişina ane jinatağatece, idişida aleğodi anodaagee lewığa.

13 Nigodi moko yetoledi, pida leeğodi nişida şobakegitema Aneotedoğoji. Nigodiletibige doğoko aninoa lixaketedi, pida mideğejinaşa leeğodi me şadaxawaneğegitiwaji.

14 Leeğodi Cristo me şodemaa, odaa jikanşa mepaa şodiije. Igaataşa jişidaagee ane godowoogo. Onijoatece şoneleegiwa Cristo yeleotetema inatawece oko, odaa micataşa daşa nigo inatawece oko.

15 Yeleotetema inatawece oko eotedibige nişina oko bağalee newığa, me dağadiaa newığa mepoka dinemaa, pida moyewigatema Nişija ane yeleotetema, codaan me yewiğatace meote aneletema.

16 Odaa nişida moko ağalee jiwinşa aninigata oko leeğotedi ane nepilidi, oteğexaağaga ane

latopagi mini moko. Nişijo jotigide jiwinaga Cristo leeğodi ane latopagi coda me nişicoa ane nepilidi digoina iigo. Pida nişina natigide ağaleegidaağejinaga me jowooğatibige Cristo.

¹⁷ Nişina oko naşa yexogotege Cristo, odaa Aneotedoğoji jeğeote me gela oko, micataşa daşa gela laaleğena. Nişijo oxiığodi anee me yewişa ja ixomağatijo, ja ma. Ja gela anee me yewişa.

¹⁸ Aneotedoğoji ja iigi ğodaaleğena, codaa najigotedoğowa gela anejinaga me ğodewişa. Nişida moko nişijo jotigide oko laxakawepodi Aneotedoğoji, pida nişina natigide Aneotedoğoji jeğeote moko lokaağetedipi leeğodi Cristo. Odaa najigotedoğowa ğobakedi me jelögotağatibece anodaağee nişina eledi oko moyakadi me lokaağetedipi Aneotedoğoji.

¹⁹ Joanişidaa ğodatematigo. Godatematigo Aneotedoğoji me ibake Cristo me yediatedeloco libeyaceğeco nişina oko, micataşa nişina me jedianaşa nişinoa ğonaalewe. Eotedibige nişina oko moyakadi me lokaağetedipi, igaataşa inatawece oko laxakawepodi Aneotedoğoji leeğodi libeyaceğeco. Odaa Aneotedoğoji ja najigotedoğowa nişida ğodatematigo.

²⁰ Odaa Aneotedoğoji ğodiğe me jaxotaşa Cristo limedi, codaa najigotedoğowa ğonağatetigi. Nişina me ğadotaganegenitiwaji, odaa micataşa daşa Aneotedoğoji ğadotaganegenitetiwaji. Jibakenaga Liboonağadi Cristo me jipokağatağawatiwaji anakami laxakawepodi Aneotedoğoji, jipokağatağawatiwaji mikani Aneotedoğoji meote makaami lokaağetedipi.

21 Igaatağa Cristo aqica degeote ane beyagi. Pida Aneotedogoji eote Cristo me yeleotetema gobeyaceğeco, odaa ja yaağadi moko laagetedipi, eotedibige Aneotedogoji meote moko oko ane iğenaga leegodi me godexogotege Cristo.

6

1 Niğida moko godokaaqeddi Aneotedogoji niğina me jaoğa niğida libakedi. Odaa jipokağatağawatiwaji me dağadiaağikani manakatoni codaan me iwitece Goniotagodi. Igaatağa nige dağadiaa iwitece Goniotagodi, odaa amica mawiite Aneotedogoji ja domeğeliodi meletedağadomi.

2 Igaatağa madi lotağanağaxi, Aneotedogoji mee,
“Niğijo me jemaa me jao aneletağadomi,
odaan ja gadigit niğijo manipokitiwa.

Niğijo noko me jemaa me jao me gadewikitace,
odaan ja gadaxawanitiwaji.”

Odaa digawinitiwaji! Leeditibige mabaatege natigide niğica anele Aneotedogoji ane yemaa me yajigotedağawa. Niğina noko jiğidaağida niğica noko Aneotedogoji me yemaa meote me gadewikitace.

Icoa Paulo lawikodico

3 Ajemaanağa dağa jaoğatibige diğica anee me beyagi anodaağejinaga me godewığa, jaoğatibige me diğicata ane diletibige niğida gobakedi dağa beyagi.

4 Pida nıginoa ane gobaketedi ane jaögat, idioka limedi me jikeenaga moko liotagipi Aneotedogoji. Igaatağa idinatiiğatalo inoatawece

ane godawikodico, minoa godagalanağa, codaan
minoa ane dakaketedogodomi.

5 Idinatiığata niğina metigodalaketibige,
ina metigodiwiло, codaan niğina noiigi
metigodaxacogotibige. Idinatiığata niğina me
iniagaaxaşa me jibaşa, ina me diğica gonimed
me jiotaşa leeğotedi gobaketedi, codaan niğina me
godigodi nigigi.

6 Jikeenaşa moko liotaka Aneotedogoji
igaataşa godowooko yapidi, codaan jowoogotasa
liigaxinağaneğeco Goniotagodi, codaan me
idinatiiığatiogi niğina oko anodakapetogogi,
odaa oko eletema eledi oko. Eleditace jikeenaşa
moko liotaka Aneotedogoji leeğodi Liwigo me
godajacağadi, codaan ewi me jemaanaşa eledi oko,
ağoka jaşa.

7 Jatematiiığa anewi, codaan Aneotedogoji
najigotedogowa loniciwaşa me jibaşa teme.
Aneotedogoji eote me godogenasa, odaa godewişa
ane iğenasa micataşa daşa godikanağanagadi ane
jatiığata me jidelegenasa godaxakawa, codaan
jiğidaa jibakenasa me idinowetaşa.

8 Inatecibece oko etigodiweniığide, inaağeleledi
boğoyakadi ina me diğicata aneletogodomi. Inate-
cibece beyagi modotagatibigoğoji, pida inaağeleledi
beğele modotagatibigoğoji. Inatecibece ododig-
otoğowa micataşa doğoko awitakegipi, inaağeleledi
boğoyakadi moko oko anoditece anewi.

9 Inatecibece oko ododigotoğowa mi-
cataşa doğoko iomığigipi, pida inaağeleledi
ododigotoğowa micataşa doğoko oko
aniboonağategimadadipi. Jıgijo me doidetibige

daga ݁odeleo, pida codaa natigide e݁odewi݁a. Idaagee metigodiloikatidi, codaa mowote gotaciletedi, pida a݁etigodeloadi.

10 Idatecibece moko ageca݁galodipi, pida ni݁idiaagidi ja ݁odinitibece. Oko madewetedipi, pida ja ja݁ga eliodi oko modinigaanyetece niliica݁ajetecidi miniwata݁a Aneotedo݁goji. A݁ica anigetiqidi ane ݁onebi digoina ii݁o, pida Aneotedo݁goji idioka limedi me najigotedogowa inoatawece ane jopoogatibige.

11 Yokaa݁etedipi yemaanigipi ane ݁adieladi nigota݁a Coriinto. Ejina݁ateda݁gawatiwaji inoatawece ane jeemiteegatece catiwedi ݁odaalegena. Ejina݁ateda݁gawatiwaji inoatawece ane ݁odowooko, codaa jikeena݁ata݁gawa meliodi me ݁ademaana݁anegegegi.

12 Ni݁ida moko ainoxoconaa݁ata݁gadomitiwaji ݁odaalegena, pida akaamitiwaji ba݁a anoxoconito݁odomii ݁adaalegenali, odaa ji݁ikani me ݁ademaanegegegi.

13 Gadotaganegenitiwaji micataga da݁akaami ionigipi. Awii liciagi ane ja݁ga, codaa ikeeni me ݁ademaanegegegi.

Jini݁iwitibece ni݁ina ane do݁onakatoteda Goniotagodi

14 Jini݁iwitibece ni݁ina ane do݁onakatoteda Goniotagodi do݁oleetibige midioka limedi madiadeegitibigege me ݁adoka݁etedipi. Igaata݁a ni݁ina ane i݁ena݁a ayakadi daga dinadeegitege ni݁ina aninoa libatico. Igaata݁a lokokena ayakadi daga awatege nexocaga.

15 Cristo ayakadi dağa ilağatetege diaabo ane abeyaceğegi. Odaa niçina ane nakato Goniotagodi ağıca aneetege niçina ane dağa nakatoteda Goniotagodi.

16 Codaa ligeladi Aneotedoğoji ayakadi dağa yexogotege ligeladi niwicidi noenataka. Igaatağa niçida moko oko ligeladi Aneotedoğoji ewikegi. Jıgidaa ligegi Aneotedoğoji maditağa lotağanağaxi, mee,

“Jıgeladetigi yoiigi,
codaa idiaağejo liwigotigi miditağa.
Ee Noenoğodi,
codaa jiğidiaa yoıigi.

17 Enice eteceniticoace niçina ane değetidinakato,
codaa jınağawanitege’,
meete Goniotagodi Aneotedoğoji.

‘Jiniğica mawii niçina anowooğoti meo
ğadaaleğenali me napiοi.

Odaa ele me jibatağagitiwaji.

18 Codaa jao me Ee Gadioditiwaji.

Jao makaamitiwaji ionigipi’.
Joaniğinaa lotaşa Goniotagodi Aneotedoğoji anida
loniciwağatedeloco inoatawece.”

7

1 Godokaağetedipi godemaanigipi, Aneotedoğoji eote niçida ligegitedoğogi. Joaniğidaa leeğodi me idiniwilecağatema inoatawece ane beyagi, anowo godolaadi codaa me godowooko me napiοi lodoe Aneotedoğoji. Odaa ele me idinoniciwağataşa me godewiğatema iniokiniwateda Aneotedoğoji leeğodi me jeemiteeğatibige.

Paulo ninitibece

² Jemaa mele mabaatogogi mikeenitiwaji gademaanaqaneqegitogodomi. Aqica dağa jaoga gaantıgica ane beyagitema oko. Aqica oko ane jiigaxinagatece meo ane beyagi. Codaa aqica ane jinaalenaşa.

³ Anıgidaagejatigi igege dağakaami ilaagetedipi, igaataşa jiçijo mejitağawatiwaji me gademaaneqegi, codaa me jemaanaşa midioka limedi me idejonaşa makaamitaga, domige godewişa, oşoa, domige şodeleo.

⁴ Eliodi me şadinakatonitiwaji, codaa me idinanetibece akaami leeğodi. Goniotagodi eliodi meote yoniciwaşa leeğodi akaamitiwaji. Idaägee minoa owidi şodawikodico, pida eliodi me şodinitibece.

⁵ Igaataşa niçijo neşejoğoticogi nipodigi Macedônia, aşabo şonimedi oteğexaaşaşa me inipeneqenagatini. Inoatawece ane jiigaticogi jawikodeeşa. Ina oko domoşoyemaa modinotigimadetoğogi codaa domoşoyemaa metigodidelege. Codaa catiwedi şodaaleğenali idatecibece idoiığa.

⁶ Pida Aneotedoğoji eote loniciwaşa niçina ane dağadiaa domaga ilidağadi meo ane libakedi. Odaa oko eote me şodoniciwadi niçijo neşeno Tito.

⁷ Aneotedoğoji eote me şodoniciwadi aşidoka leeğodi Tito meno, pida eledi leeğodi me şadatematiitiwaji meliodi mawii loniciwaşa. Eledi natematitogowa me domeşeliodi memaani madatitacetiwaji, codaa eledi natematitogowa makaami agecaşgalodipi leeğodi midi oko

anowo ane beyagi, codaa neloğoditogowa me ȝodinienaganegeni. Joanigidaa leegodi menegegitace idinitibeci.

⁸ Igaatağa, icaağica nige jao makaami agecağalodipi leegodi nağajo eledi iwakate notağanağaxi, pida aidinilaatibece leegodi nağajo iwakate notağanağaxi. Onateciğijo me ee agecağalo leegodi nağajo iwakate notağanağaxi meo makaami agecağalodipi.

⁹ Pida natigide ja idinitibeci. Aidinitibeci dağa leegodi makaami agecağalodipi, pida idinitibeci leegodi niğijo nagakaami agecağalodipi, odaa jağadinilaanitecetiwaji niğijo ane beyagi anowo onateciğidi oko ȝadiwigotitiwaji. Niğida anenitiwaji makaami agecağalodipi, jiğidaa ane yemaa Aneotedogoji. Odaa jiğidaağee ajibeyacağatağa gadaalegenalitiwaji.

¹⁰ Igaatağa niğina nigecağaloğو ane yemaa Aneotedogoji, eo niğina oko me dinilaatece loenatagi ane beyagi. Odaa Aneotedogoji yakadi meote niğini oko me yewiğatace, odaa ağıca oko ane agecağalo dağa leegodi Aneotedogoji meote me yewiğatace. Pida niğina oko nige agecağalo anodaağee niğina oko anida aneetege niğina iiğο magecağalo, pida aleegodi libeyaceğegi aneo, odaa Aneotedogoji aĝeote me yewiğatace leegodi adinilaatibece. Odaa joaniğidaağee idioka limedi me yeleo.

¹¹ Igaatağa analakitibige niğijo anodaağenitiwaji makaami agecağalodipi leegodi nibeyaceğegi anowo ȝadiwigotitiwaji. Odaa ağıaleeganoxoconi ȝagecoogelitiwaji awiitibige manati ane beyagi ȝadiwigotigi.

Eliodi madinoniciwağatitiwaji mikeeni me diğicata anenitege ane beyagi anowo niğidi oko gadiwigotitiwaji. Gadelatema niğijo ane beyagi, odaa jeğeneğegitace eemiteetigilo Aneotedoğoji. Odaa joğoleetibige madatitace madinilakidenitacigi, codaajęępaanaşa emaani Aneotedoğoji. Odaa jağageniteloco maloikatiti niğijo oko aneote ane beyagi gadiwigotigi. Ijoatawece niğijoa anawiitetiwaji ikee me diğica anenitege niğijoa ane beyagi anowote.

12 Odaa jiğidaa me jiditibigağajitiwaji nağajo iwakate notağanağaxi me ęadajacağatitiwaji, ajidi dağa leeğodi niğidi oko anowo ane beyagi gadiwigotigi, oteğexaağa leeğodi niğidi oko ane dawikodetema niğina ane beyagi. Pida jidikotibigağajitiwaji me jikee Aneotedoğoji me yowooğodi meliodi me gademaaneğegi.

13 Joaniğidaa leeğodi me ęodoniciwadi.

Ağodoniciwadi diğidoka leeğodi meliodi me ęodemaaneğegi, pida eliodi me ęodinitibece niğijo naşa jibodicaga makaamitawecetiwaji axawani Tito mele midiaağı gadiwigotigi.

14 Eliodi mele me idalagatibigağaji, apağalatoğو niğida makaamitiwaji me dağawii me idiboliğa. Idioka limedi mejinağatagawatiwaji niğina anewi, codaajęęna me ęadiweniğideneğegita Tito, odaa akamaağakaamitiwaji jağaqikeeni mewi niğijoa ęodotağata.

15 Odaa Tito eneğegitace yemaatibigağaji niğina me nalağatibige niğijo makaamitawecetiwaji eliodi madinoniciwağati mawii ane dipokotağawa, codaajęę moleetibige ane

dağaxa mele memiita mabaatege, codaan me eemiteetibige.

¹⁶ Odaa eliodi me idinitibeci me jakadi me gadinakatonitiwaji.

8

Ane leeditibige mejinaga nigina me jaoga goboonaqatalo Goniotagodi dinyeelo

¹ Inioxoadipi, jemaanağa mowoogotitiwaji aneote Aneotedoğoji midiwataşa lapoli loiigi digoida nipoğigi Macedônia leeğodi meliodi meletetema.

² Eliodi moicitibigiwaji niğinoa lawikodico. Pida eliodi me ninitibigiwaji, idaağee meliodi me madewetedipi codaan ağica gaantiğidi ane nebi. Odaa niğijo moyajigo dinyeelo moyaxawa eledi oko anoyiwağadi Goniotagodi, oyajigo leeğodi agonoliti nimaweneğegi değepoka eletema.

³ Ejitagliwatiwaji moyajigo niğica analogota moyakadi moyajigo, codaan me caticedi ane nimaweneğegi, epaağoyemaa mowo niğida anee.

⁴ Odaa eliodi monipokotoğowa me jikanaga mepaağoyaxawa eletidi lapoli loiigi Aneotedoğoji.

⁵ Odaa ağowo niğijo ane jileğatibige doğowo, pida owo caticedi. Odoejegi modinibootalo Goniotagodi, odaa niğidiaagidi jağaga odinibootoğowa, ane yemaa Aneotedoğoji.

⁶ Tito jiğidaağeyatigi me niğa gaboonaqatalo Goniotagodi dinyeelo. Odaa ja jipokağata me idapaga diiticogi meo niğida nibakedi, codaan me gadaxawanitiwaji magoti niğida nibakedi ane ikee gademaanaqaneğegi.

7 Niçida makaamitiwaji anağaxaaateloco eletidi lapoli anoyiwagadi Goniotagodi. Leegodi dağaxa manakatoni Goniotagodi, dağaxa mowoogotı lowooko Aneotedoğoji, codaan me dağaxa mowoogotı niigaxinağaneğeco anoditece gotiwağatakaneğegi. Eliodi moleetibigetiwaji mawii ane yemaa Aneotedoğoji, codaan niçida makaamitiwaji dağaxa me godemaaneğegi caticedi eledi oko anetigodemaa. Enice awii caticedi eledi oko niçina majicitalo Aneotedoğoji ganinyeelo. Joanığidaağida niçica nibakedi ane ikee gademaanaganeğegi mewi.

8 Ağadiiğenitiwaji diğidaga eni. Pida jemaa me jikeetağawatiwaji anodaägee niçina eledi şonioxoadipı me dinoniciwağaditibigiwaji moyaxawa niçina eledi anoyiwagadi Goniotagodi ane madewetedipi, jaotibige mikeenitiwaji mewi me godemaaneğegi.

9 Igaatağa owooğotitiwaji anodaägeeteda Goniotagodi Jesus Cristo meliodi meletedoğodomı. Idaägee me liico digoida ditibigimedi, pida eote me madewedi digoina iigo leegodi akaamitiwaji. Odaa leegodi meote me madewedi, odaa ja yakadi me yajigotedağawatiwaji niçicoa niliicağajetecidi digoida ditibigimedi.

10 Digawinitiwaji ane yowoogo. Ejime teğele magotitiwaji niçijo gabakedi baanoğojocitini niçijo eledi nicaağabi. Igaatağa jağakamaağakaami odoejedipi me gadowoogo mawii niçida nibakedi.

11 Natigide, ele magotitiwaji niçida nibakedi. Anenitiwaji maleekoka emaani mojocitini niçida nibakedi, idaağenitiwaji madinoniciwağati

magoti, codaa awii niçida nibakedi abakeni niçica anidi makaamitaga.

¹² Igaatağa niçina oko nige yemaa meo liboonigitalo Aneotedoğoji, Aneotedoğoji dibatetge niçica liboonigi leeğodi niçini oko iboo anidi minitağa. Aneotedoğoji adipokote niçina oko me ibootalo niçina ane diçica minitaşa.

¹³ Ajemaa daga jaxawa eledi oko adiçica jao minoa ğadağalanaşa.

¹⁴ Niçina natigide inoa owidi anakatitiwaji, odaa akati maxawani niçina aninoa anoyopotibige. Pida nigakapiçinoa anopootibigetiwaji, idigidi inoa anoyakadi, odaa oyakadi metigadaxawani. Odaa jiçidaa nigakatitiwaji madinaxawanitiwage.

¹⁵ Jiçidaa aneeta lotağanağaxi Aneotedoğoji, “Niçina anowidi ane nioda ağica ane iigotice, pida niçina anonateciğidi ane nioda baadığica ananaditibige minitaşa.”

Paulo yalagata Tito icaağica lokaağetedipi

¹⁶ Iniotagodelalo Aneotedoğoji leeğodi meote lowoogo Tito me yemaa me gadaxawanitiwaji, digo mokotaşa me jemaanaşa me gadaxawaneğegi.

¹⁷ Igaataşa Tito eo nigijo ane jipokağata meo, odaa eliodi me yemaa me gadaxawanitiwaji neğepaağicota me lowoogo migo makaamitagliji ağica ane iiğe migo.

¹⁸ Odaa ini eledi ğonioxoa ane jiiğenaşa migo lixigağawa Tito. Inoatawece lapoli loiigi Aneotedoğoji eliodi modeemitetibige nigin

gonioxoa leeğodi libakedi me yelogoditedibece nibodicetedi anele ane yalagatalo Cristo.

¹⁹ Codaa lapoli loiigi Aneotedogoji oiolatice niğini gonioxoa migo godixigağawa, niğina nige jadeegaşa əaboonağatiwaji dinyeelo. Odaa leeğodi mawiite əaboonağa dinyeelo, niğina anoyiwağadi Goniotagodi odoğetetibigimece Goniotagodi, codaa niğida əobakedi ikee mewi me jemaanaşa me əadaxawaneğegi.

²⁰ Odaa jiğidaa leeğodi me jemaanaşa me idinowetaga amanagawini ağica ane dinanimağatogowa leeğodi niğicoa əaboonaşa ane jadeegaşa, owidi dinyeelo.

²¹ Igaataşa jemaanaga me jaşa niğina ane iğenaga, ağıdokida me lodee Goniotagodi, pida lodee okanicodaağica oko.

²² Jimonyaşa eledi gonioxoa mijotaşa nigigotibeci. Eliodi me idineenağata, odaa idioka limedi me jinataşa me dinoniciwağaditibece me daxawanataka. Codaa eliodi me əadinakatonitiwaji, joaniğidaa leeğodi neğepaanaşa yemaa me daxawanataka.

²³ Iniaağını Tito ane yokaağedi, codaa eliodi me jibaaşa əadiwigotitiwaji. Gonioxoadipi ane lixığağawepodi Tito, jiğidiaağidi anoiolaticoace lapoli loiigi Aneotedogoji moyadeegi liboonaga dinyeelo. Oiwenığidetedibece Cristo leeğodi niğida libakedi.

²⁴ Enice ikeenitiogitiwaji niğinoa eletidi lapoli Aneotedogoji loiigi meliodi memaanitibiwaji, codaa ikeeni mejinağatece niğina ane iğenaga, niğina me idinanenağatibece leeğodi akaamitiwaji.

9

Oiwakatee niboonaga dinyeelo miditağa lapo loiigi Aneotedogoji digoida Jerusalém

¹ Ağalee leeditibige dağa jidiko degejitece icoa niboonaga dinyeelo ane iwakateenitewaji maxawani loiigi Aneotedogoji miditağa nipoğigi Judéia.

² Igaataęa jowooğodi memaanitiwaji maxawantiogi. Joaniğidaa leeğodi me idinanetibece niğijo neğejitağadiciwaji miditaşa lapoli loiigi Aneotedogoji digoida nipoğigi Macedônia. Mejitiogi, "Gonioxoadipi digoida nipoğigi Grécia ja nigomaşa me naxawanatakanaşa niğijo nicaağabi ane ixomaağatijo codań natigide." Eliodi oko yoniciwaditibigiwaji leeğodi meliodi memaani me iwakateeni dinyeelo minoataşa madewetedipi anoyiwağadi Goniotagodi.

³ Pida jimonyatağawatiwaji niğina gonioxoadipi metigadaxawani me oenitedini niğicoa ağdiwakatedi dinyeelo, anejetiogi eletidi lapoli loiigi Aneotedogoji. Jışidaağee niğida moko ağatooa me idinanenağatibece niğina mejinağatağadiciwaji.

⁴ Igaataşa nigica oko anelatibige nipoğigi Macedônia ixigaağawepodi, igaanige ejogotağawatiwaji nigaleedaşa ağdigomi, odań ja ağdibolığa, codań akaamitiwaji eledi aniboliki, leeğodi me domaşa ağdinakatoneağegi magoti niğida ağbakedi.

⁵ Joaniğidaa leeğodi me jakadi me leeditibige me jipokotioyi niğina gonioxoadipi migotibeci dinewadetibigiwaji, moilakidetedini niğicoa

gaboonaga dinyeelo amaleegaga nigejotaqawa ja igo. Joaniqidaa nigikeenitiwaji maxawanatakani leegodi makamegemaanitiwaji maxawanatakani, idigida agica ane gadiiqenitiwaji maxawanatakani.

6 Analakitibigetiwaji niqinoa notaq! Niqina me jajicaga goboonaqaga dinyeelo oiciaceeketege niqina anetanaq. Niqina ane doqowidi elanigijedi, odaa idaaqee aqowidi lawodigijedi ane nopilaqaditedio. Pida niqina anowidi elanigijedi, odaa owidi lawodigijedi ane nopilaqaditedio.

7 Niqina oko leeditibige mepaa yowo niqica ane liwokodi dinyeelo me ane iboo. Odaa ayakadi daqa agecaqalo laaleqena niqina me yajigo, codaa aqeles me yajigo liboonigi daqa leegodi eledi oko moiedege. Pida leeditibige me ninitibece niqina me yajigo liboonaga dinyeelo, igaataq Aneotedogoji yemaa niqina oko ane ninitibece niqina me yajigo liboonaga dinyeelo.

8 Igaataq Aneotedogoji yakadi me yajigotedaqawatiwaji caticedi anopootibige, eotedibige midioka limedi makati inoatawece anopootibige, codaa eotedibige makati maxawani eledi oko anowo okanicodaqica nibakedi anele, anowotema Aneotedogoji.

9 Joaniqidaa neeta Aneotedogoji lotaganagaxi mee,

“Niqina oko aneliodi me yaxawa niqinoa madewetedi,

Aneotedogoji idioka limedi me daqaxa meletetema niqini oko.”

10 Aneotedođoji yajigote nolacidi niğina anetanağa, codaă niwakateetedibigoğoji ȝoweenigi. Odaa eliodi ane yajigotedağawatiwaji digo mijotaga niğijo anetanağa anowidi nolacidi. Odaa digo mijotaga niğijo oko anetanağa nopilağaditedio lawodigijedi nigidiaağidi, odaa jeğepaanaga owidi nolacidi. Jıgidaağenitiwaji niğina mediani eledi oko, odaa Aneotedođoji aağaga yajigotedağawatiwaji niğica ane dağaxa mele, caticedi anowoo makati.

11 Aneotedoğoji eliodi ane yajigotedağawatiwaji eotedibige midioka limedi makati maxawani eledi oko aninoa anoyopotibige. Odaa eliodi oko odiniotagodetalo Aneotedoğoji nigodibatege ȝaboonaga dinyeelo ananajicitedoğowa me jadeegağatiogi madewetedipi anoyiwağadi Goniotagodi.

12 Igaatağa niğina mawiitetiwaji niğida nibakedi, ağıdokida dağaxawanitece anoyopotibige Aneotedoğoji loiigi, pida jağagawiitiwaji meliodi oko odiniotagodetalo Aneotedoğoji.

13 Niđidioko odogetetalo Aneotedođoji igaatađa niđida nibakedi ikeetiogi me iwağati codaă me iwitece niđicoa liğaxinağaneğeco nibodicetedi anele anoditece Cristo. Codaă odogetetalo Aneotedođoji leeđodi ȝaboonağatiwaji anele anajicitiogi codaă miditawece eledi oko aninoa lağalanaga.

14 Odaa nigoyotağaneğe Aneotedođoji, odipokotağalocotiwaji codaă eliodi moyemaa metiğadati, leeđodi Aneotedođoji meliodi meletedağadomitiwaji, codaă leeđodi minoatawece yajigotedağawa.

15 Iniotagodeegatalo Aneotedogoji leeġodi niġijo ġonogeedi ane dağaxa mele ane najigotedogowa okotawece. Niġida ġonogeedi dağaxa mele cat-icedi niġica ane jakataġa me jwoogo.

10

Ica Paulo naġatetigi

1-2 Ee Paulo, eemoda iwikodaġa niġina me idejo ġadiwigotitiwaji, codaa agee loidenigi. Pida niġina me leegitaġawa me ġadotoniticoace, aidoi me jidikotibigaġaji me ġadoxoki. Idegeji leeġodi Cristo me daġa loidenigiteda mijoa, pida dinatite niġina oko anodakapetege, jipokotaġawatiwaji me daġawii daġa leeditibige me ġadoxoki nigejigo makaamitaga. Igaataġa ajawienataka mabo yaaleġena me joxoġo niġidi oko anodi me ғodiciagi me jowookonaġa niġina oko anida aneetegħi niġina iigo.

3 Ewi minaagejonaġa niġina iigo, pida niġina me jideleġenaga ane beyagi, ajowookonaġa liciagi anoyowo niġina okotigi niġina iigo.

4 Niġina me jideleġenaga ane beyagi, ajibakenaġa likanaġanaġadi niġina okotigi niġina iigo. Pida jibakenaġa ғodikanaġanaġadi Aneotedogoji ane najigotedogowa. Odaa jibakenaġa ғodikanaġanaġatedi loniceweġenaga me jiġekenaġa ғodaxakawa ane yoniciwadi.

5 Jiġekenaġa nowooko ane domeġetiġodinaale, inaaġinoa lotaġa niġina oko anaġaxakeneġegi, anowote lotaġa modakapetege niīgħaxinaġaneġegi aneo me jwoogo taġa Aneotedogoji. Micataġa daġa jiġoenaġatedini niġinoa lowooko ane daġa

ilaagatedice niçina oko, jaogatibige moyakadi moyiwağadi Cristo.

6 Odaa nigidiaaqidi nige ikeenitiwaji me iwağati inoatawece liiğaxinağaneğeco Goniotagodi, odaa ja ədigidə me jiloikatitağa okanicodaağica oko ane degeyiwağadi niçidiwa niiğaxinağaneğeco.

7 Niçida makaamitiwaji inokaniwinita oko anele. Niçina oko ane diletibige Cristo dağa imonya, niçini leeditibige me yowo moko eledi Cristo liiğexedi, digo miditaga me iiğe.

8 Idaagee me idinanetece meji Goniotagodi me najigotedoğowa əsonaqatetigi, aidiboliğa. Goniotagodi najigotedoğowa əsonaqatetigi me gadaxawaneğegitiwaji me ili əatiwağatakaneğegi, idiqida ajaoğa maniitiniwace.

9 Ajemaatiwaji dağaleetibige dağa jemaa me jao madoii niçina me jidikotibigağaji.

10 Igaatağa idi oko anodi, “Niçina Paulo me didiko, iditedini niçinoa notaga ane dakaketögödomi codaa me əonitiadi. Pida niçina mini digoina əodiwigotigi, liciagi niçina oko ane aqamaleğegi, codaa anotağaneğecajo.”

11 Niçidi oko leeditibige moyowoogodi niçinoa əodotağa ane jidiığatibigağaji niçina me leegitążawatiwaji, ida ane jaogate niçina naşa idejonaga əadiwigotitiwaji.

12 Niçida moko ağaca əodaaleğena dağa idiniciaceekenağatege, degejinaşa me əodiciagi niçina oko anodiletibige dağa dağaxa me əoneğaga. Niçina midiaa diniciaceeketiwage, ağica lowooğotakaneğegi, yetoledi!

13 Pida niçida moko aidinanenəağatibece cat-

icedi Aneotedoğoji ane ika me idinanenağatece. Aneotedoğoji epaägeote liniogo ane gobakadi, odaa ayakadi daga inağaxağateloco niğidi liniogo, otegexxaağaga gobakedi gadiwigotitiwaji.

14 Leegodi etakaamitiwaji catiwedi nipodigi Aneotedoğoji ane nibikota me gobakadi. Niğijo negejogotağawatiwaji me jadeegağatağawa nibodicetedi anele anoditece Cristo, oko odoejegipi mejogotağawa, odaa ainağaxağateloco niğidi nipodigi libikotanigi Aneotedoğoji.

15 Odaa jınağ idinağaxakenağa leegodi libakedi eledi oko aneo monağaxateloco gonipodigi me jibaağa. Pida inibeoonağatege gatiwağatakaneğegi me ili amanagawini Aneotedoğoji yeliodağatee nipodigi ane gobakadi gadiwigotitiwaji.

16 Odaa jiğidaağee jakatağa me jatematiğatedibece nibodicetedi anele minoatağa eletidi nipodağ ane leegita moyototice ganipodigi me diğicata daga idinanenağatibece leegodi libakedi eledi oko.

17 Digo aneeta lotağanağaxi Aneotedoğoji, “Nigica ane dinanetibece, ele me dinanetece Goniotagodi Aneotedoğoji.”

18 Igaatağa Aneotedoğoji adibatetege oko anepaa diniweniğide, pida dibatetege niğina oko aniniaağiniwa Aneotedoğoji ele me yowotedibige.

11

Paulo dinatemati codaa yatemati ica ane niğenatakanaga awitakaağaga

¹ Jemaa me adinatiitiwaji nigina me jotaqatibece micatağa degee yetole. Jipokotagawa madinatiitiwa natigide!

² Jemaa meliodi me idoweditaqalocoti waji ane yemaa migotedaqalocoti waji Aneotedoqoji me doweditaqaloco. Macatağa nağana awicije baanağa niłegi me wado, odaa eliodi ja dowediteloco, codaa aika eledi şoneleegiwa dağa itineğe, nigeپaaqicota noko me wado. Jıgidaa jemaa mejigotaqawa me idoweditaqalocoti waji, codaa me qadikeenitalo Cristo, digo majotaqa nağajo awicije, amaleegaga iniokiniwateda Cristo makaami nepilidi.

³ Pida digo mijotaqa nişijo Lakeedi me ibake lowoogotakaneğegi me inaale Eva meo ane beyagi. Jıgidaa idoitigi eledi oko dağa qadinaalenitiwaji oditaşa ağaleeğemaani Cristo, oteğexxaaga ağaleeğemaani miniokiniwateda me iwitece.

⁴ Idoitigi dağaniitiniwaci waji, leeğodi mabaatege okanicodaağica oko anicotaqawa, odaägeetece Jesus, pida iigaxitaqadici ane dağa jiiğaxinağataqadici. Codaa niğida makaamitiwaji ja qadigomi mabaatege niwigo ane dağa Liwigoteda Aneotedoqoji, ane niwakateetibigağaji. Codaa ja qadigomitiwaji me iwağati eletidi nibodicetedi ane degewiteda, pida aliciaco nişijoa nibodicetedi ane jatematiiğatedaqawa.

⁵ Niğidi oko anototaqawa, anodiletibige dağa dağaxa me şonegaga codaa moditibece me liğexedi Aneotedoqoji, pida ee ażeji me dağaxa me şonegaga caticedi ee.

6 Idaaqida me diġicata degee notaġanegeċeajo, pida niġida me ee owidi ixaketedi. Codaa jeġeliodi me jiġieenaqataġawatiwaji me jwoogoġotaġa inoatawece niġinoa ganicinoa.

7 Pida ee aġica daġa gadibanoonitiwaji niġijo me jatemetitedaġawa nibodicetedi anele ane iċoġotidigi miniwataġa Aneotedoġoġi. Niġijo me daġa gadibanoonitiwaji, jao me ee iwikodaġa leeġodi jaotibige me daqaxa makaami goneġaġa. Niġijo me jao niġijo aneji, domige jibatá?

8 Niġijo me jiba me gadaxawanitiwaji, jibatege dinyeelo anoniwakateetibigji eletidi lapol iż-żgħiġi Aneotedoġoġi. Niġijo me jibatege niġjoa dinyeelo, ja micataġa daġa jolicetiogi niġidi noiġi.

9 Niġijo midiaa ibakadi gadiwigotitiwaji inoa iġalanaġa, pida aġica daġa jipokotaġawatiwaji daġa gadiġiwocitiniwace. Pida ġonioxoadipi ane iċoġoticogi niplodigi Makedōnia boġonadeegitiwa inoatawece ane jopotibige. Ajemaa madaxawanitiwaji, codaa aġica daġa ywoogo me jipokotaġawa madaxawani.

10 Digo mioataġa Cristo midioka limedi me eetetece anewi, oħħaa ee ejitece anewi, niġina meji me diġicata oko niploditeloco Grécia ane yakadi me idoxoġo me idinanetibece. Idinanetibece leeġodi me diġicata loojedi me jelogoditedibece nibodicetedi anele anoditece Cristo.

11 Igħame leeġodi ina meji? Aġejji daġa leeġodi me daġa gademaanitatiwaji, pida leeġodi me gademaanitiwaji, codaa Aneotedoġoġi ywoogoġodi mewi me gademaanitiwaji.

12 Ajibatege daġadaxawanitiwaji natigide, codaa ajipokotaġawa madaxawani gaantiġida

noko. Odaa jiğidaa me daga jao ane leeğodi me dinabaketibece niğijo anokowo me liiğexedi Aneotedoğoji. Niğidiwa ḡoneleegiwadi awitakaşa oyemaa modi ica libakedi me liciagi ḡobakedi.

¹³ Niğidiwa ḡoneleegiwadi odinanatigi me liiğexedi Aneotedoğoji, pida aȝewi me liiğexedi. Libakedi moninaaletiniwace oko. Niğina me dinikee micataşa degewi me liiğexedi Cristo.

¹⁴ Pida aȝele daga jopooga leeğodi moyakadi mowo niğida anee. Igaataşa iniaağını Satanás yakadi meo me liciagi aanjo anani nilokokena Aneotedoğoji aneo me datale.

¹⁵ Odaa aġinığına ane jilalaşa niğina nige diniigi niğinoa liotaka Satanás nigowo me liciaco niğinoa Aneotedoğoji liotaka, anodiiqaxinağatece Aneotedoğoji me yemaa niğina oko me iğenagatibigiwaji. Aneotedoğoji icota me yajigotediogi niğica loojedi ane iğenaga niğinoa loenataka.

*Paulo dawikode leeğodi me liiğexegi
Aneotedoğoji*

¹⁶ Jemaa mejitacağawatiwaji. Jiniğikani diğica ane diletibige degee yetole. Pida nigica oko ḡadiwigotigitiwaji ane diletibige degee yetole, odaa abaatege niğida aneji, micataşa degewi me ee yetole, amaleęęga jakadi monatecığını me idinanetibece. (Igaataşa inokina yetole me dinabaketibece.)

¹⁷ Natigide idinabakenawaanigitibece, odaa jiğidaagee jotağatibece digo micataşa yetole. Pida Goniotagodi aidiiğe daga idinabaketibece micataşa degee yetole.

18 Pida ina eliodi oko ane dinabaketibigiwaji, leeġodi moyemaa me yelogotibigiwaji. Odaa emaġa idinaaġa, odaa idinabaketibece mejitici.

19 Niġida makaamitiwaji aleetibige doġowidi ġadixaketedi. Joaniġidaa leeġodi makati madinatiita codaan mabaatege niġijo anodi me liiġexedi Aneotedoġoġi, yetoledi.

20 Codaan niġida makaamitiwaji akati madinatiita niġidioko anetiġadiiġeni micataġa daġakaami liotagipi, codaan akati madinatiita oko ane doletibige me naġaxataġalocoti waji me diiġenataka, codaan oyeligo anidi makaamitagiatiwaji, codaan akati madinatiita niġina oko ane ġadinaalenitiwaji odaa yadeegiteda ġaninyeelo, codaan akati madinatiita oko ane doletibige me yelogo, codaan me niġina oko ane diġica meotaġaji ane micataġa daga yabaketigi ġadatobi.

21 Idiboliġa moko aġamalaġaġa midaġa iniġataġawatiwaji, anodigotaġawa niġidioko.

Eġidaa diiticogi me jotaġatibece micataġa yetole. Nigica anabo laaleġena codaan nigida ane leeġodi me dinanetibece, odaa ee dicabo yaaleġena maġaġa idinanetibece.

22 Niġidiwa ġoneleegiwadi ane lemaanigi me yelogotibigiwaji, dinanetibigiwaji leeġodi modotaġatigi nioladi hebreutedi. Pida ee eledi jotaġatigi. Dinanetibigiwaji leeġodi mida aneetege loiġi Israel, pida ee aaġaġa yoġi. Codaan dinanetibigiwaji leeġodi mida aneetege licoġegi Abraão, pida ee eledi ida anejitege licoġegi Abraão.

23 Modi me liotaka Cristo, pida baaneġemeġee

Cristo liotagi anele caticedi niğidiwa şoneleegiwadi, leegodi mepaşa jawikodeteloco niğida ibakeditema Cristo. Anaşa idotoko me jotaşatibece micataşa niçina yetole leegodi me idinabaketibece. Ee inağaxateloco niğidiwa şoneleegiwadi, leegodi mepaşa dağaxa me jiba. Elioditibece me idejo niwilogonağaxi, coda elioditibece metidalaketibige, caticedi niğidiwa şoneleegiwadi, coda idatecibece ja domaşa ideleo.

²⁴ Ciinco metidalaketibige judeutedi. Owote trinta-noove metidalake.

²⁵ Itoatadığida romaanotedi metidalaketibige onatitiwa ebo. Onijoteci metidigidatice onatitediwa wetiadi. Itoatadığida me iniwiaje, odaa domololetini etogo. Ijo midiaağejote catinedi ninyoğodi onijoteci noko, onijoteci enoale.

²⁶ Eliodi me iniwiaje, odaa elioditibece me jakapetege ane doide catinedi akiititedi, coda eliodi me doidetibige olicağaga, ijo meliodi me doidetomi leegodi yoiigi me ee nakapetegi, coda doidetomi nişijo ane dağa judeutedi naağodakapetigi. Etida mağaga doidetomi me idejote nigotadi, coda me midiwataşa nipodaşa ane yadilo ane diğicata niçeladimigipi, coda me liwigotinigi akiidi-eliodi. Coda eliodi me doidetomi, leegodi niçina oko anodinanatigi me şonioxoadipı.

²⁷ Jao nibakedi ane dakake, coda inigaaxe. Idatecibece ağabo me jiote. Idatecibece ide-loadi nigigi, coda me ideloadadi ecibi. Idatecibece ağica ane jeligo, ağica yowoodağagi, coda me idilowadi.

28 Aşaleegejitece eletidi yawikodico. Pida eleditace inoatawece nokododi eliodi me ee agecağalo leegodi niğinoa ane dakaketema inoatawece lapolı loiigi Aneotedoğoji.

29 Niçina minitibece oko ane nağamalağa eliwağatakaneğegi, codaa ee mağaga jeemitetece me idağamalağa, leegodi me jiwikode niçini oko. Nigica aneo eledi oko meyamağatice metiwağataka, odaa eo meliodi me ee agecağalo.

30 Nige leeditibige me idinanetibece, enice ele me idinanetece niçina ane ikee me ee aşamaleğegi.

31 Leeditibige midioka limedi me jogeeğatalo Aneotedoğoji, Noenoğodi codaa me Eliodi Goniotagodi Jesus Cristo, ane yowoogodi me daga jiwitaka.

32 Idiaağejotice nigotaşa Damasco aneitice niçijo lacilo judeutedi, niçijo inionigi-eliodi Aretas ane iomağaditice. Niçijo midiaağejo, niçijo lacilo judeutedi eote nowienoğododi lapoagi-nelegi nağani nigotaşa me domaşa dibatiwa.

33 Pida ijo yokaağetedipi jegetidexağatinigi ajo etacani elooodo. Odaa joğoiwağateetiwece nağajo etacani mijotasa ijo lawimağajegi niçijo niwilanigi, ane leegitibigimece, ane niotaa nigotaşa. Odaa jegetidikatinicogi we. Odaa jiğidaa neğetidiwoko.

12

*Paulo onica ica lakanigi micataşa daga ligeedi,
codaa dawikode leegodi neelotagi*

1 Ejopotibige me idinabaketibece, idaagee nige diğicata jaşa. Ejitece nişina şodakatigi, ane micataşa daşa şodigeedi, Goniotagodi ane najigotedoşowa, codaanikeetedoşowa.

2 Ini yowoşotagi şoneleegiwa anida aneetege Cristo. Jeşeote catooze nicaaşape me dibate Aneotedoşoji nişini şoneleegiwa, odaa ja yadeegitedibigimece ditibigimed, nişica ditibigimed anepaanaşa ipegitge Aneotedoşoji. Ajowoşodi domigoka ligeedi, oşa domigewi Aneotedoşoji me yadeegi nişini şoneleegiwa. Iniokiniwateda Aneotedoşoji me yowooşodi.

3-4 Ajowoşodi Aneotedoşoji domige yadeegitedicogi lodoe, liwigo codaan me lolaadi nişini şoneleegiwa, oşa domige iniokini liwigo me yadeegi Aneotedoşoji. Pida başa jowoşodi Aneotedoşoji me yadeegi, codaan nişini şoneleegiwa wajipatalo notaşa ane doşoyakadi moyowoşodi ane diitigilo nişina oko, oteşexaaşa modotaşatigi.

5 Enice me idinabaketibece jişiniae leeşodi nişini şoneleegiwa. Pida aidinabaketibece daşa leeşodi emeşee. Idoka idinabaketibece leeşodi nişijo ane ikee me ee oko aşamaleşegi, ane diğica loniciwaşa.

6 Nigalee jemaa me idinabaketibece, aşe yetole, igaataşa ejitece inokina anewi. Nigica ane deemitetibigiji leeşodi me nadi ibakedi, codaan me wajipata iişaxinaşaneşegi, ajemaa deşeneşegi deemitetibigiji leeşodi me idinabaketibece. Odaa aşalee idinabaketibece.

7 Domaşa yakadi deşeliodi me idinanetibece

leegodi Aneotedoğoji mowidi ane nikeetediwa niğino a ne joxicağatema. Pida meoteditibige me dağa idinanetibece, Aneotedoğoji ika liiğexegi Satanás meo anigotiwa. Eo yeelotagi ane șonitiğä, aneo me jawikode, micatağä dağa iciijegi catiwedi ibole.

⁸ Itoatadığida me jipokotalo Goniotagodi me nogatedice meetağä niğida neelotagi.

⁹ Odaa naşa idigidi, meetediwa, “Genaşa jao me Ee ane dağaxa meletağadomi, codaaj ja ja-jigotedağawa inoatawece anopootibige madinatita. Igaatağä niğina me eemiteetece me diğica ȝadoniciwağä, odaa ja jikeetağawa yoniciwağä mida makaamitaga.” Odaa ja idinitibeci codaaj me idinanetibece leegodi niğino a ığamaleğeco, jaotibige midioka limedi me jakadi mini meetağä loniciwağä Cristo.

¹⁰ Odaa idinitibeci niğina me leegodi Cristo me jeelotika, ina moyametibiji eledi oko, ina minoa ığalanağä, ina metidiatetibeci oko, codaaj minoa ane dakaketomi. Igaatağä niğina me jeemite me idağamalağä, Aneotedoğoji najigotediwa loniciwağä.

Paulo igeçagaleğe anoyiwağadi Goniotagodi manitaga nigotaga Coriinto

¹¹ Jao me iciagi yetole me jotağä, leegodi me idinabaketibece. Pida akamağakaamitiwaji awiitibige me jao niğida aneji me jotağä. Igaatağä akamağakaamitiwaji domağla leeditibige madinienäğaneğeni. Igaatağä jişidaa niğidi oko modiletibige me diğicata iniwaló, niğidi oko anoditibige me dağaxa me şoneğaga liiğexedi

Aneotedoğoji, niğidi adağaxa meletibigiwaji doğonağaxatiloco.

¹² Ee ağica daga idajolitaga niğijo me jao ibakedi makaamitagliatiwaji. Joaniğidaa Aneotedoğoji me ikee me ee liiğexegi, leegotedi niğinoa șobinico aneote, ane joxicağatema, codaa moikee loniciwağa Aneotedoğoji.

¹³ Ijoatawece niğijo ane jaotema eletidi lapolı loiigi Aneotedoğoji, ijaaglija baanaşa jaotedağadomitiwaji. Pida idioka jipokotiogi eletidi lapolı șonioxoadipı metidaxawa, pida akaamitiwaji baadaga jipokotağawa idoitibige daga șadigiwocitiniwace. Pida nigakatitiwaji me beyagi niğida aneji, jipokotağawatiwaji me ixomağateenitice ibatiigı.

¹⁴ Ja idigo mejigo idalitağawatiwaji, odaa jeğeote itoatadığida mejigo. Pida ajipokotağawatiwaji madaxawani. Igaataşa ajoletibige șaninyeelotiwaji, pida joletibige dokaağaleęęga ademaanitiwaji. Igaataşa leeditibige eniododipi moyajigota lionigipi icoatawece niğicoa anoyopotibige, idığida anionigipi oyedia eliododipi. Odaa ee jiđidaağęęji ee micataşa șadioditiwaji. Joaniğidaa leegodi me daga jemaa me jipokotağawa madaxawanitiwaji.

¹⁵ Idinitibeci niđina me jakadi me jaağadi niđica anidi meetaşa, codaa emeğee ja idigo me idinaağadi me șadaxawanitiwaji. Pida niđina me jikeetążawatiwaji meliodi me șademaani, akamaağakaamitiwaji jeđepaanaşa dağadiaa ademaani.

¹⁶ Pida niğida makaamitiwaji, icota maniwotitomi me daga șadigiwoci. Pida ağaniaditibige anee

me ɻadinaalenitiniwace, codaa modi jibake yacilo me inigaanyetece ɻaninyeelotiwaji.

17 Domigica me jibake eledi oko ane jimonyatagawa me ɻadinaalenitiniwace? Aqica, codaa aqica daqa yowoogo!

18 Ja jipokota Tito migo dalitaqawatiwaji, codaa lixigaqawa eledi ɻonioxoa ane jimonya. Tito aqica daqa ɻadiboloiteenitiwaji. Ee iniaa Tito idokida anejinaqa me jibaaga, leeqodi diniciamico godowooko.

19 Jakadi maleetibigetiwaji minoatawece niqinoa ane jidi, jidikotibigaqaji midokida me jikeetaqawa me digicata ɻobatiigi. Pida Aneotedogoji godadi me jidiigatedini inoatawece leeqodi me godexogotege Cristo, odaa jemaanaqa me gadaxawanegegi me ili ɻatiwagatakaneqegi, anakaami godokaagetedipi ɻodemaaqipipi.

20 Igaataqa idoitibige deqejetaqawatiwaji, oditaqa ja jibataqawatiwaji maleeqawiite ɻadoenataka ane daqa jemaateda mawiite. Odaa jaqaleetibigetiwaji degee eledi oko, me daqa iciagi niqijo oko ane domeqemaani leeqodi me leeditibige me ɻadoxokitiwaji. Idoitibige daqa jibataqawatiwaji makamaqa adinideleqeni, codaa madinoceetiwage, makaami loidenaga, makaami adodigomadadi, me beyagi motaganitibige eledi oko, codaa me alaqani, madinanenitibece, me daqa ɻadilakiitiwage.

21 Eleditace idoitibige deqejetaqawatiwaji, oditeqeote Aneotedogoji me idiboligataqadicitiwaji, codaa daqa jinoe leeqodi meliodi oko anowo ane beyagi, ane

dogodinilaatece loenataka ane beyagi. Niçina oko ane dogoika moitineğe ane dağa lodawa, codaa me loomatewa oko ane dağa lodawa, otegexxaşaşa oyajacagaditeda lidağataka lolaadi ane beyagi.

13

Paulo ibodicaxi codaa me iladee Coriintiotedi

¹ Niçina naşa nipegi mitoatadığida mejigo idalitağawatiwaji. Eo me nalağatibigiji Aneotedogoji lotağanağaxi mee, “Niçina oko ane dilaageteta eledi oko, leeditibige me doletibige iniwataale oko, ogoa domige iniwatadığını oko anonadi niçica niciagi, odaa jogoyakadi moniwoditema mewi niçiniaan nilaagedi niçini aneo ane beyagi.”

²⁻³ Jemaa me jibodicaxi niçidi anowo ane beyagi maleedigicatibige mejigo idalitacağawatiwaji, codaa miditawece niçidi eledi oko. Igaatağa jiçijo me gadibodicaxinitiwaji niçijotace mejotağawa, codaa digo aneji naşa leegitiwa, gadibodicaxinitaciwaji niçina me jiditibigağaji nağadi iwakate notağanağaxi. Eji memaanı me jikee me idibake Cristo niçina me gadotağaneğenitiwaji. Odaa natigide nigejigotace idalitağawatiwaji, odaa ağaleegica ane jiwikode aneo loenatagi ane beyagi. Cristo ağamaleğegi nige ikee anigotedağawatiwaji, pida ikee loniciwaşa gadiwigotigi.

⁴ Idaağida mica ina dağa ağamaleğegi Cristo niçijo noşonanyoketedinece nicenağanağate moyeloadi. Pida niçidiağidi Aneotedogoji ibake loniciwaşa me yewikatiditace. Odaa

niçida moko jiçidağagejinağa moko ağamaleğegi digo mioatağa Cristo mağamaleğegi. Pida leeğodi me godexogotege Cristo, godewigatace leeğodi loniciwaşa Aneotedoğoji niçina me jaoga aniniğatağawa, leeğotedi gabeyaceğeco.

5 Adinicinitiwaji, codaa makamaşa adiniwini, amanagawini owoogoti nigewi manakatoni Goniotagodi. Joğowoogotitiwaji Jesus Cristo me digeladetediwağaji. Iniwa makaamitatiwaji idokidata niçina nige gadixomığitijo me dineetedağawa.

6 Inibeotege nige godiwineğegi, odaa icota manati me dağa jineteeşa, pida oko baanaga godixomağatice me dineetedoğowa Goniotagodi moko liiğexedi Cristo.

7 Pida jipokotibigalo Aneotedoğoji me diğica anigetişida gadoenatagi ane beyagi. Ajipokotalo Aneotedoğoji dağa ikee mepağanaşa godixomağatice me dineetedoğowa moko liiğexedi, pida jipokotibigalo mawii anele. Aşa ane jaoga nigina oko modiletibige dağa jineteeğatema Goniotagodi. Pida ane dağaxa mele mawiitiwaji niçina ane igenaga.

8 Igaataşa ajakataşa me jakapağatege niiğaxinaganegi anewi, pida inoka jakataşa me jiiğaxinaganagatece anewi.

9 Igaataşa godinitibece niçina me godoniciwatitiwaji me iwağatakani, icaağica nige jeemiteğatece me godagamalaşa. Jemaanaşa makaamitawece ateciği, mabootiwage mawii ane igenaga.

10 Jiditibigağaji nağadi iwakate notağanağaxi

leegodi me leegitaqawatiwaji, amanagawini nigejigo idalitqawatiwaji, odaa aleeditibige daga jibake inaqatetigi ane najigotediwa Goniotagodi me qadodoxokitiwaji. Najigotediwa niqida inaqatetigi me qadaxawanitiwaji me ili qatiwaqatakaneggegi, idiqida ajaagadi me iwagatakani.

Owidijedi lotaga Paulo me yecoaditibige Corintiotedi

¹¹ Akaami inioxoadipi. Jiditibigaqaji owidijedi yotaga me qadibodenitiwaji. Adinoniciwaqatitiwaji amanagawini abootiwage mawii anele! Atacolitece niqinoa yotaga! Jemaa mabootiwage mowookoni! Adeegi qadewiqa me daqadinotigimadeni, coda madinoniciwaqatitiwaji me qadilakiitiwage. Odaa Aneotedoqoji ane godemaa okotawece, codaananeote qodaalegenali mele, ideite makaamitqatiwaji.

¹² Adinibedonitiwaji madiniceni madinecoati jiqidaa ane yemaa Aneotedoqoji.

¹³ Inatawece loiigi Aneotedoqoji aninaa meetaga oyecoaditibigaqajitiwaji, inatawece niqina oko ane iomaqaditedice Aneotedoqoji mepoka nepiliditeda.

¹⁴ Jemaa Goniotagodi Jesus Cristo meliodi meletedaqadomitiwaji, coda midioka limedi Aneotedoqoji me ikeetedaqawa me qademaanititiwaji akaamitawece, codaajemaa Liwigo Aneotedoqoji midioka limedi me idei qadiwigotigitiwaji amaleeqaga eote makaamitawece owoogoti makaami dinoiigiwepodi. Odaa jiqidaagee. (Amém).

Gela Liwai Lotaŋanaŋaxi Aneotedoŋoji New Testament in Kadiwéu (BR:kbc:Kadiwéu)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kadiwéu

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kadiwéu

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
7128a549-e957-5460-8c56-0f5281edf264